

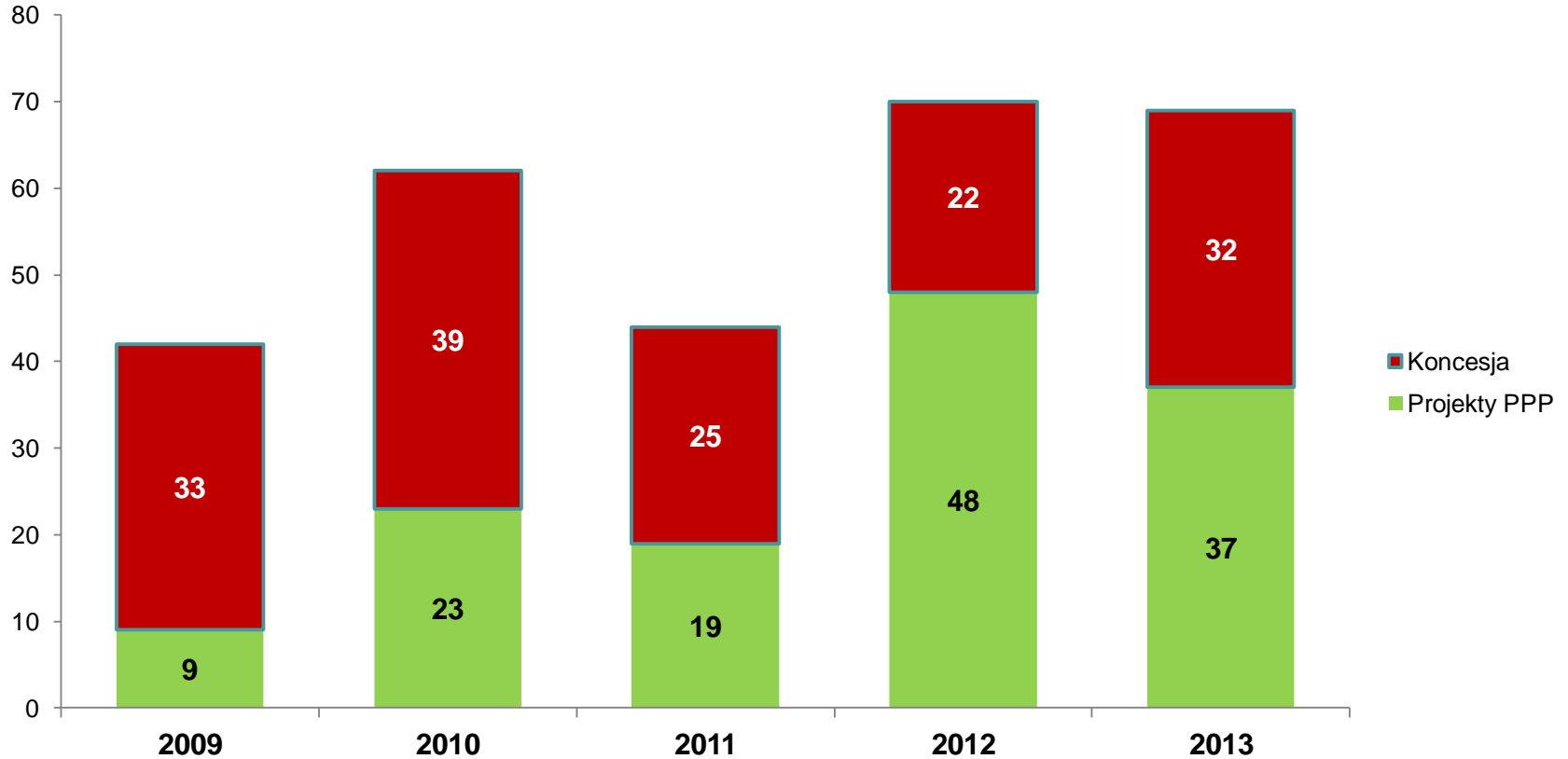
Rynek PPP w Polsce w latach 2009-2013

Warsztat PPP w sektorze efektywności energetycznej

Tomasz Jagusztyn-Krynicki

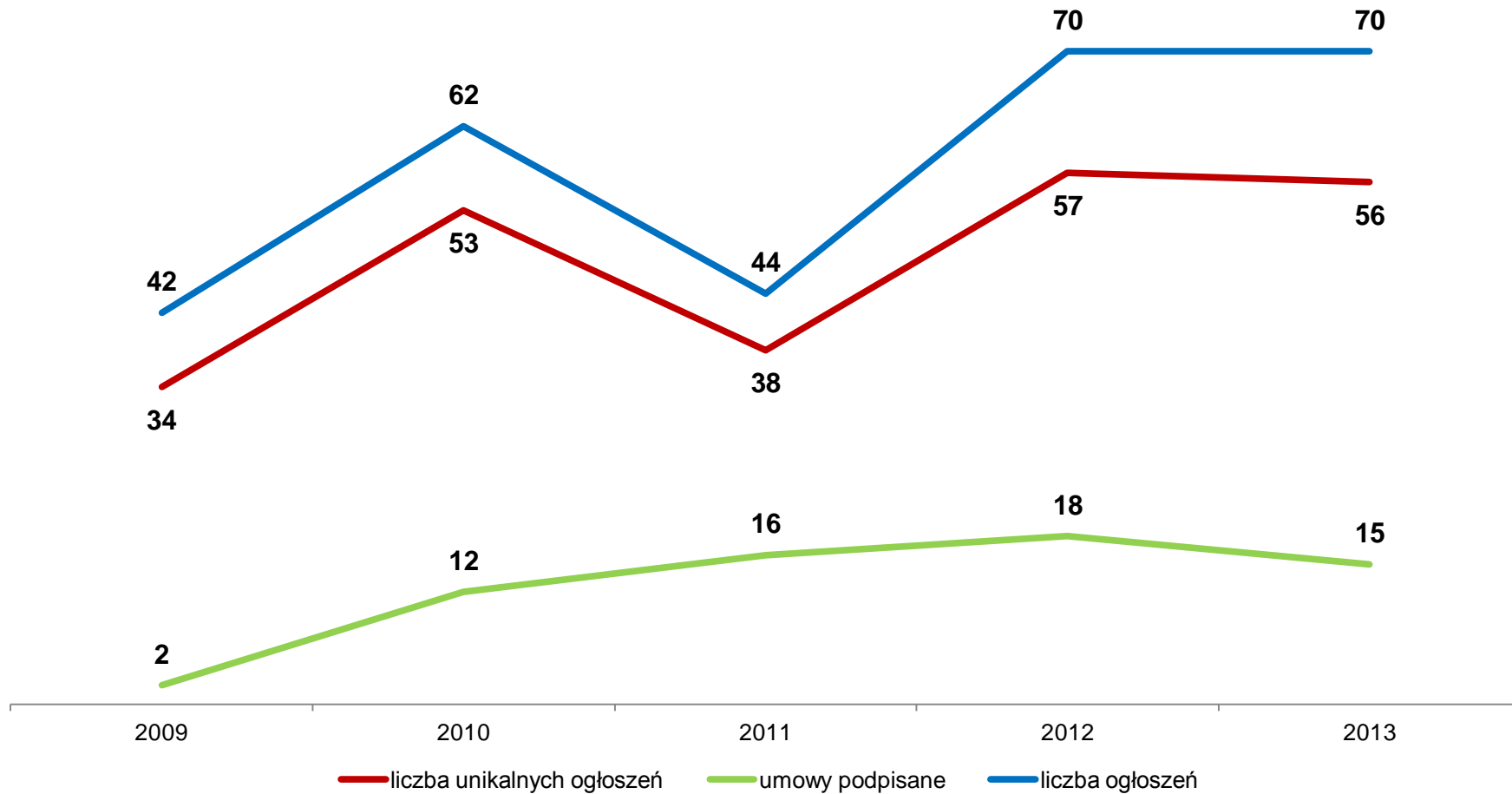
Sosnowiec, 21 maja 2014

Rynek PPP w Polsce w latach 2009-2013

Liczba ogłoszeń o poszukiwaniu partnera prywatnego w oparciu o ustawę PPP oraz ustawę o koncesji na roboty budowlane lub usługi, to 42 w roku 2009, 62 w roku 2010, 44 w roku 2011 - w sumie 148 ogłoszeń, a uwzględniając ponownie ogłaszane postępowania, rzeczywista liczba projektów w latach 2009, 2010 i 2011 wyniosła odpowiednio 34, 53 i 38 – w sumie 125. Liczba ogłoszeń o koncesji na roboty budowlane lub usługi to kolejno: 33 w roku 2009, 39 w roku 2010 oraz 25 w roku 2011 – w sumie 97 ogłoszeń. 70 ogłoszeń ukazało się w 2012 roku, z czego 22 to koncesje, natomiast w 2013 umieszczono 69 ogłoszeń. W sumie przez 5 lat ukazało się 287 ogłoszeń o poszukiwaniu partnera prywatnego w oparciu o obie ustawy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Biuletynu Zamówień Publicznych oraz Suplementu do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej, a także Bazy Projektów PPP, Centrum PPP, www.pppbaza.pl

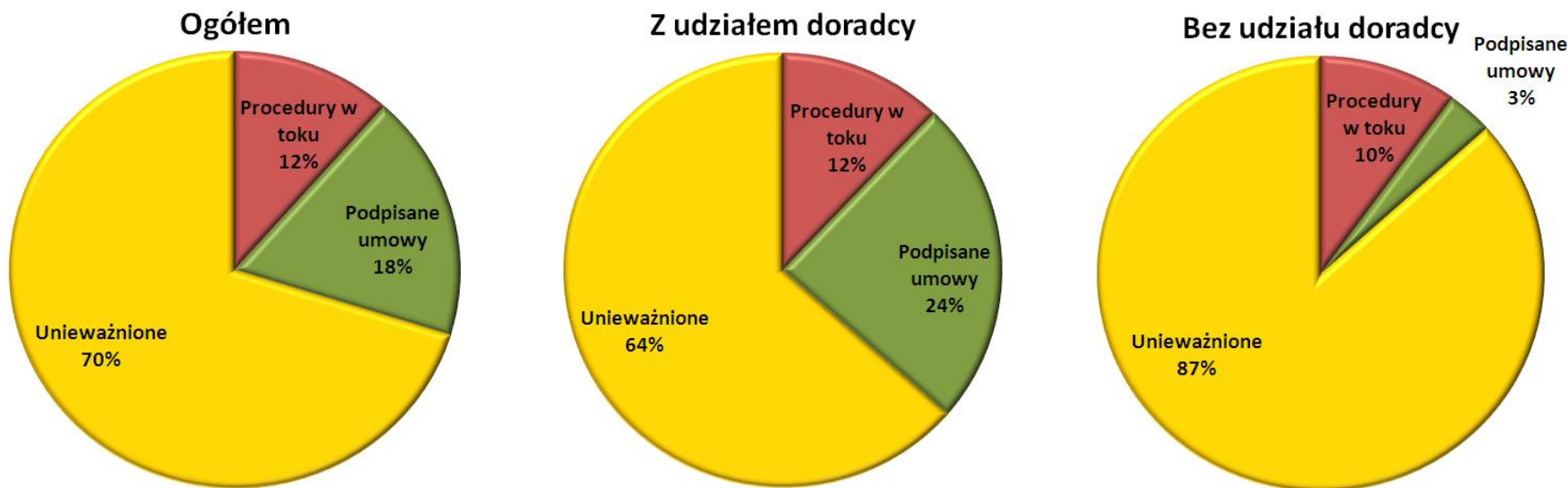

W całym okresie - 288(238) ogłoszeń

W całym okresie - 63 podpisane umowy, 49 realizowane - obecnie, 15 umów podpisanych w 2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji i danych Biuletynu Zamówień Publicznych oraz Suplementu do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej, a także Bazy Projektów PPP, Centrum PPP, www.pppbaza.pl

Rezultat postępowań na wybór partnera prywatnego w latach 2009-2012 Dla projektów o wartości powyżej 20 mln PLN

Źródło: opracowanie własne Centrum PPP, www.pppbaza.pl

- Prawie **1/4** wszystkich postępowań, w które zaangażowani byli doradcy zewnętrzni, zakończyła się **podpisaniem umowy**, a prawie **2/3** ogłoszeń została **unieważniona**,
- W postępowaniach, przy których doradcy zewnętrzni nie byli zaangażowani w proces przygotowania przedsięwzięcia – jedynie **jedno ogłoszenie zakończyło się podpisaniem umowy**, a prawie **90%** ogłoszeń zostało **unieważnionych**.

Liczba ogłoszeń wg województw (2009-2013)

Źródło: RYNEK PPP W POLSCE 2012, Raport Fundacji Centrum PPP, Warszawa, 2013
www.pppbaza.pl

- **Do liderów** stosowania formuły PPP w Polsce należą województwa: **małopolskie, mazowieckie, dolnośląskie, śląskie i wielkopolskie**. Najrzadziej z formuły PPP próbuje korzystać zachodniopomorskie, łódzkie, świętokrzyskie, podlaskie i podkarpackie.

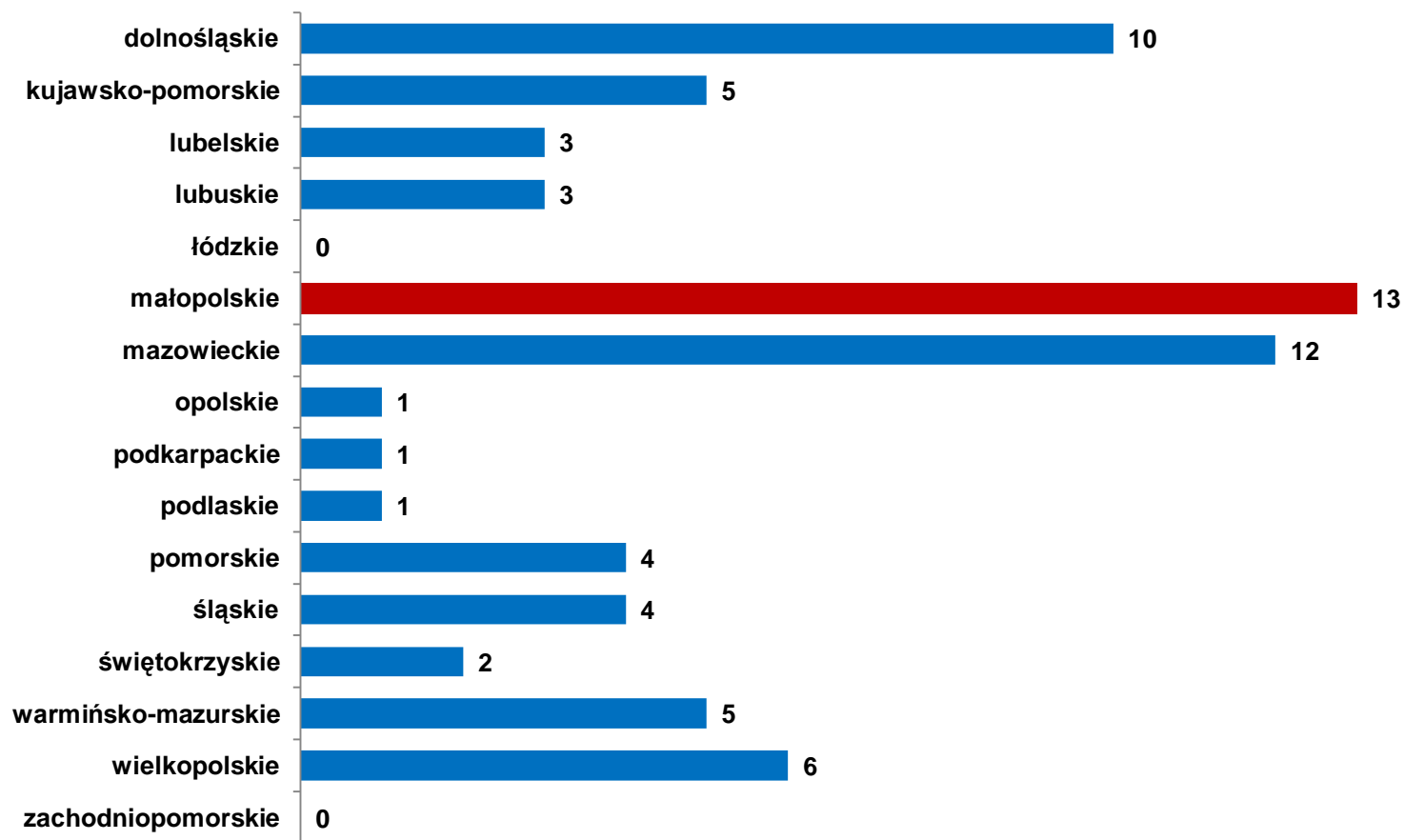
Liczba podpisanych umów wg województw (2009-2013)

Źródło: RYNEK PPP W POLSCE 2012, Raport Fundacji Centrum PPP, Warszawa, 2013
www.pppbaza.pl

- **Najwięcej umów:** podpisano w województwach **mazowieckim i śląskim**, tuż za nimi plasują się województwa **małopolskie** oraz **pomorskie**. **Żadna umowa** nie została do tej pory zawarta w województwach zachodniopomorskim, łódzkim oraz podlaskim.

Liczba ogłoszeń w 2013 roku wg województw

Do liderów stosowania formuły PPP w 2013 roku w Polsce należą województwa: **małopolskie, mazowieckie, dolnośląskie i wielkopolskie**

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji i danych Biuletynu Zamówień Publicznych oraz Suplementu do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej, a także Bazy Projektów PPP, Centrum PPP, www.pppbaza.pl.

Liczba ogłoszeń wg województw (2009-2013)

- Wskaźnik aktywności PPP był **najwyższy** w **województwie małopolskim** (55 ogłoszeń w latach 2009-2013 oraz 13 w samym 2013 roku).
- Wskaźnik aktywności w przeliczeniu na milion mieszkańców był **najwyższy** również w **województwie małopolskim** (16,41 ogłoszenia na milion mieszkańców).
- Wskaźnik skuteczności PPP był natomiast **najwyższy** w województwach **pomorskim i śląskim** i wynosi odpowiednio 50% i 41% (**50% i 41%** ogłoszeń zakończyło się podpisaniem umowy) Należy jednak nadmienić, że 7 z 20 podpisanych w tych województwach umów ma wartość mniejszą niż 1 mln PLN.

Sposób realizacji projektu

- **Najpopularniejszym sposobem** realizacji projektów w formule PPP była **koncesja** (54% ogłoszeń i 58% zawartych umów). **PPP w trybie PZP to** ponad 44% ogłoszeń i 39% zawartych umów.
- PPP instytucjonalne (spółka celowa) zakładano w 1% ogłoszeń (3% zawartych umów).
- **W 2013 roku**, podmioty publiczne **rzadziej** niż w 2012 roku **odwoływały się w ogłoszeniach do postanowień ustawy o PPP**. O ile w latach 2009-2011 tylko w 33% ogłoszeń odwoływano się do zapisów ustawy PPP, o tyle w roku 2012 wskaźnik ten wzrósł do ponad 68%. W 2013 roku wskaźnik ten spadł do ponad 53%. Nie zmienia to faktu, że postępowania ogłaszane na podstawie ustawy o PPP są coraz częściej stosowane.

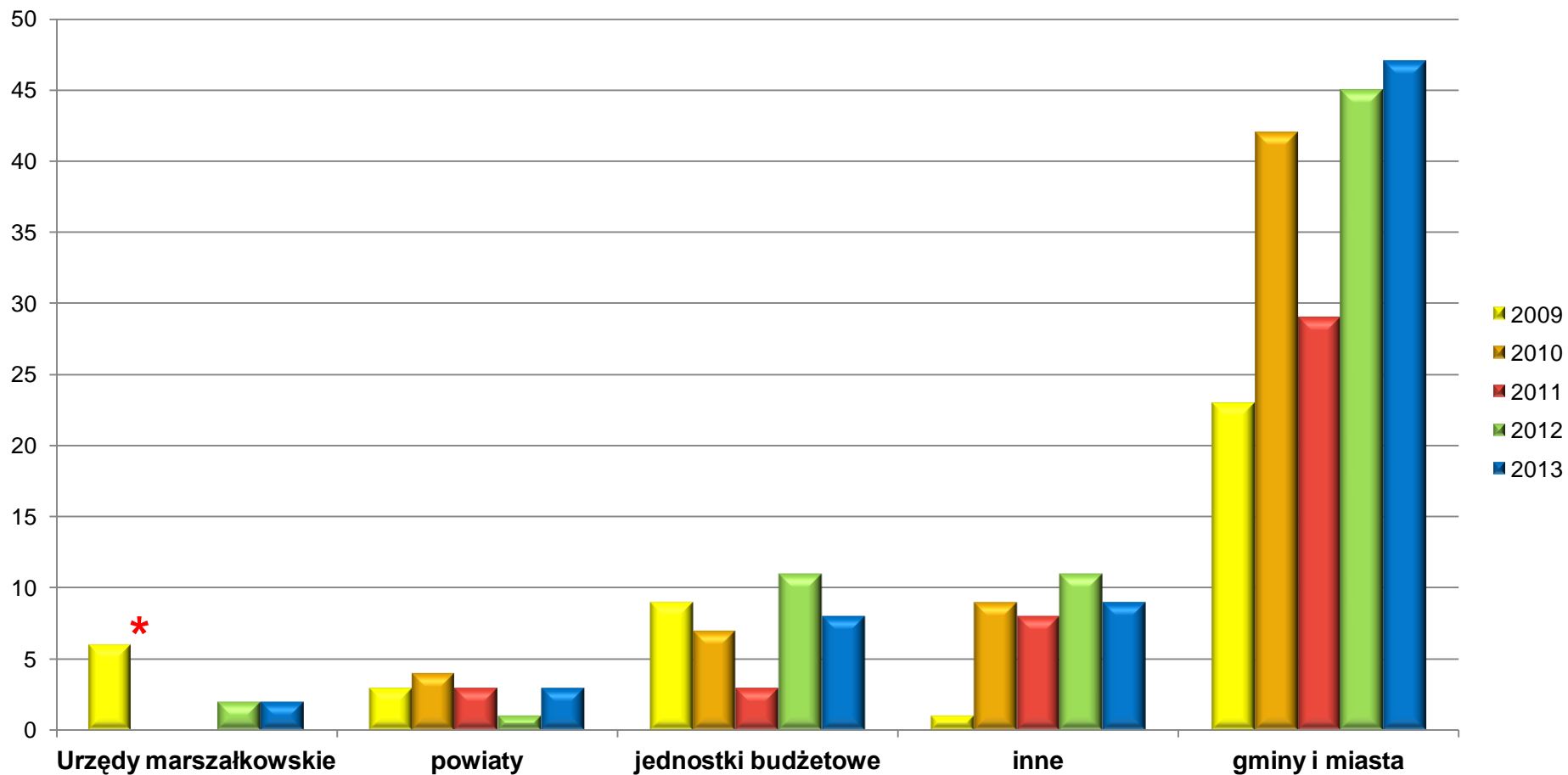
Fakt ten można przypisać:

- większej świadomości podmiotów publicznych w zakresie możliwości stosowania ustawy PPP,
- potrzebie bardziej kompleksowych projektów,
- ograniczeniu możliwości zaspokojenia partnera prywatnego z przychodów z projektu (ze względu na kompleksowość projektu i potrzebę realizacji usługi publicznej na warunkach odbiegających od komercyjnych) i konieczność wprowadzenia opłaty za dostępność.

Wartość projektów PPP 2009-2013

- **silne zróżnicowanie** przygotowywanych projektów **nie pozwala** na posługiwanie się **wartościami średnimi** np. sport i rekreacja 600 tys. PLN – 375 mln PLN. Największy projekt PPP w Polsce to System Gospodarki Odpadami dla Miasta Poznania wart szacunkowo około 725 mln PLN. Zauważalna jednak tendencja wzrostu liczby projektów o większej wartości - także **w wyniku wejścia władz samorządowych szczebla regionalnego na rynek PPP z projektami realizacji usług znajdujących się w domenie ich odpowiedzialności** - projekty drogowe (np. województwo dolnośląskie, czy kujawsko-pomorskie) czy szpitale (starostwo żywieckie), a także teleinformatyczne (mazowieckie, wielkopolskie, dolnośląskie i inne)
- **najwyższe wartości** projektów odnotowano w sektorach gospodarki odpadami, teleinformatycznym, **sportu i rekreacji, wodociągowo-kanalizacyjnym** oraz parkingów,
- w porównaniu z projektami europejskimi, **polskie projekty są bardzo małe**. Ma to ścisły związek z tym, iż większość **realizowana jest przez władze szczebla samorządowego**. Niska wartość projektów jest konsekwencją właściwej im domeny odpowiedzialności ustrojowej w zakresie usług publicznych jak i, jak się wydaje, pragmatycznej ostrożności rozpoczynania działań w tym przedmiocie od projektów małych i prostych logistycznie.

Liczba ogłoszeń wg podmiotów ogłaszających postępowanie realizacji PPP w latach 2009-2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Projektów PPP, Centrum PPP, www.pppbaza.pl.

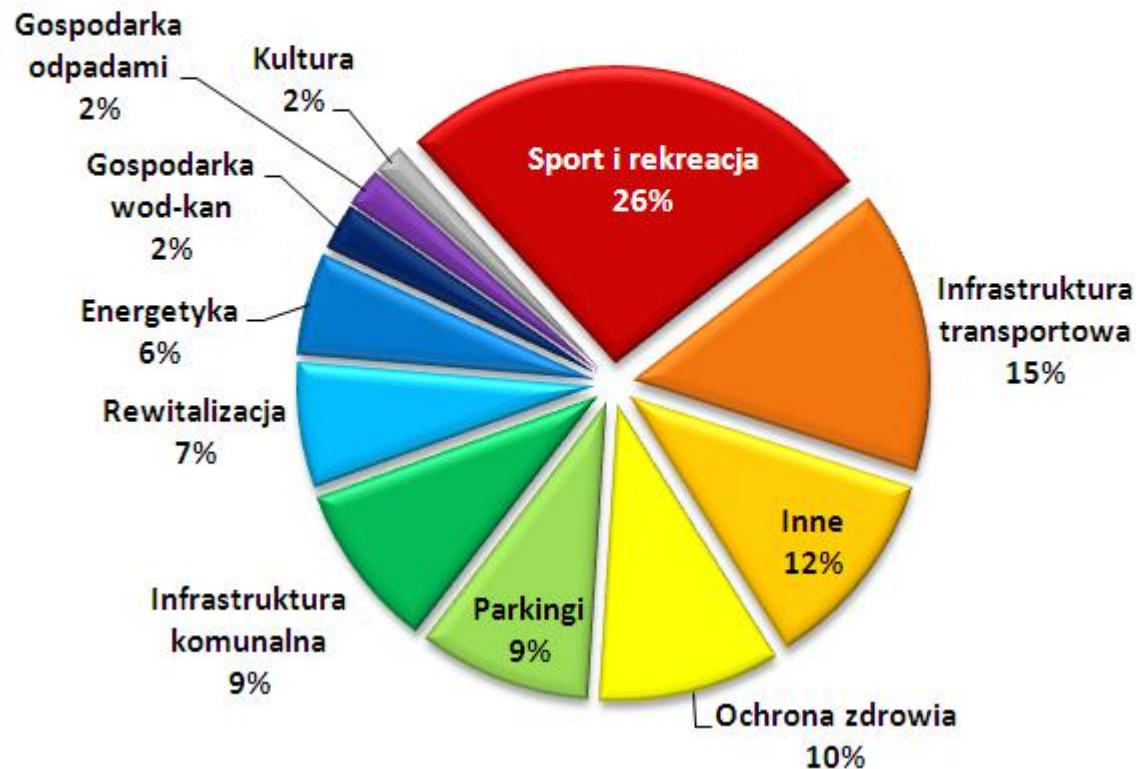
* Wszystkie ogłoszenia dotyczyły jednego projektu, który został podzielony na 6 części

Zestawienie ogłoszeń przedstawiające wartość procentową poszczególnego sektora (w odniesieniu do liczby ogłoszeń) w poszczególnych latach

Ogłoszenia PPP oraz koncesje / sektory	2009-2011	2009-2012	2013	różnica w pkt. proc. między latami 2009-2012 a rokiem 2013
Sport i rekreacja	37%	31%	20%	-10 pkt. proc.
Energetyka	2%	8%	17%	9 pkt. proc.
Kultura	2%	4%	1%	-3 pkt. proc.
Parkingi	9%	9%	6%	-3 pkt. proc.
Gospodarka wod-kan	6%	6%	10%	4 pkt. proc.
Edukacja	4%	5%	6%	1 pkt. proc.
Teleinformatyka	5%	5%	3%	-2 pkt. proc.
Obiekty komunalne	9%	7%	3%	-4 pkt. proc.
Rewitalizacja	1%	3%	4%	1 pkt. proc.
Ochrona zdrowia	9%	7%	6%	-1 pkt. proc.
Transport	5%	4%	9%	5 pkt. proc.
Gospodarka odpadami	5%	4%	1%	-3 pkt. proc.
Centrum usługowe	1%	2%	1%	-1 pkt. proc.
Inne	5%	5%	12%	7 pkt. proc.

źródło: www.pppbaza.pl

Przedmiot planowanych do realizacji projektów PPP

Zidentyfikowano **ponad 240 przedsięwzięć** znajdujących się we wstępnej fazie przygotowań **do ewentualnego podjęcia decyzji o realizacji ich w formule PPP**, dla których nie zostały jeszcze wszczęte postępowania przetargowe.

PPP w sektorze efektywności energetycznej –dotychczasowe doświadczenia

- Od momentu wejścia w życie (w lutym 2009) nowych regulacji PPP w Polsce ogłoszonych zostało prawie trzydzieści postępowań na wybór partnera prywatnego w projektach z sektora efektywności energetycznej,
- Wartość przedsięwzięć PPP w sektorze efektywności energetycznej w Polsce waha się od kilkuset tysięcy do nawet kilkuset milionów złotych,
- 9 umów zostało dotychczas podpisanych, 7 jest obecnie w fazie eksploatacyjnej, 2 umowy podpisano i czekają na realizację
- Pojawiły się plany na kilka nowych projektów PPP w sektorze efektywności energetycznej: Warszawa, Zabrze, Kraków, Płock, Ruda Śląska i inne

l.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Jednostka publiczna	Etap realizacji	Całkowita wartość kontraktu	Długość kontraktu	Wybrany partner prywatny
1.	Kompleksowa termomodernizacja budynków oświatowych Gminy Radzionków: Gimnazjum im. Ojca L.Wrodarczyka, Zespół Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych, Liceum Ogólnokształcące, Szkoła Podstawowa Nr 2, Przedszkole Nr 3	Urząd Miejski w Radzionkowie	eksploatacja	9 mln PLN	10 lat	Siemens sp. z o.o.
2.	Zwiększenie efektywności energetycznej w obiektach użyteczności Publicznej Powiatu Kluczborskiego m.in. poprzez wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych.	Powiat Kluczborski	eksploatacja	16,8 mln PLN	10 lat	Siemens sp. z o.o.
3.	Kompleksowa termomodernizacja budynków oświatowych: Wołowskiego Ośrodka Kultury - Filia w Lubiążu, Przedszkola Słoneczko w Wołowie, ZSP w Lubiążu stanowiących budynki użyteczności publicznej Gminy Wołów.	Urząd Miasta i Gminy Wołów	eksploatacja	4,4 mln PLN	10 lat	Siemens sp. z o.o.
4.	Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Gminy Karczew w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.	Gmina Karczew	eksploatacja	12,8 mln PLN	15 lat	Siemens sp. z o.o.
5.	Budowa kotłowni na odnawialne źródła energii oraz wytwarzanie energii cieplnej.	Urząd Gminy Piecki	eksploatacja	4 mln PLN	30 lat	VAPO Sp. z o.o., Toruń
6.	Kompleksowa modernizacja systemu grzewczego kotłowni przy ul. Szkolnej 2 w m. Ruciane-Nida – Budowa kotłowni opalanej biomasą o mocy 1,8 MW	Gmina Ruciane-Nida	eksploatacja	1,5-3 mln PLN	15 lat	RenCraft Sp. z o.o., Bydgoszcz
7.	Postępowanie o zawarcie umowy o partnerstwie publiczno - prywatnym na „Wykorzystanie zasobów biogazu ze składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Zawierciu dla pozyskania energii	Zakład Gospodarki Komunalnej sp z o.o., w Zawierciu	eksploatacja	1 mln PLN	30 lat	ENER-G Polska Sp z o.o., Warszawa
8.	Kompleksowa termomodernizacja budynków komunalnych na terenie Gminy Świdnica w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (2 ogłoszenie)	Gmina Świdnica (lubuskie)	Podpisano umowę 30.04.2014	4,625 mln	15 lat	Siemens sp. z o.o.

I.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Jednostka publiczna	Etap realizacji	Całkowita wartość kontraktu	Długość kontraktu	Wybrany partner prywatny
9.	Przedmiotem zamówienia jest wykonanie termomodernizacji budynków w Gminie Wołów takich jak: Przedszkole Chatka Puchatka, Publiczne Gimnazjum w Wołowie, Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. Trzebnicka oraz budynek Ratusza, a także realizacja działań modernizacyjnych w zakresie zmniejszenia kosztów energii cieplnej i mediów (tj. energii elektrycznej, opału, gazu) w wymienionych budynkach użyteczności publicznej.	Urząd Miejski w Wołowie	Podpisano umowę 15.05.2014	9,5 mln PLN	10 lat	Siemens sp. z o.o.
I.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Jednostka publiczna	Etap realizacji	Całkowita wartość kontraktu	Długość kontraktu	
1.	Termomodernizacja obiektów oświatowych w Bytomiu w formule partnerstwa publiczno-prywatnego	Miasto Bytom	dialog z podmiotami	ok. 10 mln PLN	b/d	
2.	Przedmiotem postępowania jest wyłonienie partnera prywatnego, który będzie odpowiedzialny za wykonanie prac termomodernizacyjnych oraz realizację niezbędnych działań modernizacyjnych w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Dębe Wielkie, mających na celu zmniejszenie kosztów zużycia energii cieplnej i energii elektrycznej w tych budynkach oraz utrzymanie obiektów i zarządzanie źródłami energii w zakresie niezbędnym dla zachowania określonego efektu ekologicznego przez cały okres obowiązywania umowy partnerstwa publiczno-prywatnego.	Gmina Dębe Wielkie	dialog z 3 podmiotami	b/d	15 lat	
3.	Budowa i eksploatacja farmy słonecznej „Nowa Energia Kraśnik 1”	Miasto Kraśnik	dialog z partnerami	7 mln PLN	min. 15 lat	
4.	Przedmiotem zamówienia jest realizacja przedsięwzięcia „Budowa Farmy Fotowoltaicznej w Tomaszowie Lubelskim” polegającego na zaprojektowaniu, budowie zarządzaniu i eksploatacji farmy słonecznej o maksymalnej mocy 2MW, opartego na podziale zadań i ryzyk pomiędzy podmiotem publicznym i partnerem prywatnym w formule partnerstwa publiczno-prywatnego	Miasto Tomaszów Lubelski	dialog z 2 podmiotami	b/d	min. 15 lat	
5.	Wybór partnera prywatnego do realizacji farmy fotowoltaicznej na terenie powiatu przasnyskiego	Powiat Przasnyski	ogłoszenie	b/d	min. 15 lat	
6.	Osiągnięcie oszczędności zużycia energii elektrycznej oświetlenia ulicznego w Gminie Radzionków.	Urząd Miejski w Radzionkowie	ogłoszenie	ponad 8 mln PLN	15 lat	
7.	Zaprojektowanie i budowa elektrociepłowni na biomasę oraz centralnej sieci ciepłowniczej	Gmina Dobiegniew	ogłoszenie	60 - 70 mln PLN	b/d	
8.	Wybór partnera prywatnego w celu świadczenia dostaw ciepła wraz z zaprojektowaniem i budową Elektrociepłowni i zarządzaniem Infrastrukturą wytwórczą, a także prowadzeniem działalności gospodarczej, polegającej na wytwarzaniu oraz sprzedaży ciepła i energii elektrycznej oraz termicznym unieszkodliwianiu paliwa alternatywnego	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o. w Olsztynie	dialog z 5 podmiotami	ok. 700 mln PLN	30 lat	

Podsumowanie

- Nie zmieniły się podstawowe uwarunkowania prawno-instytucjonalne, postawy i zachowania podmiotów biorących udział w przedsięwzięciach czy przesłanki podejmowania decyzji o realizacji przedsięwzięć PPP.
- Nie zwiększyła się także aktywność rządu w zakresie promocji tej formy realizacji usług publicznych, nie opracowano pożądaných, z punktu widzenia interesu społecznego procedur i wzorców postępowania w zakresie przygotowania i realizacji projektów PPP, nie uruchomiono instytucji zmniejszających właściwy dla PPP wysoki poziom ryzyk.
- Nadal projekty PPP należą wyłącznie do domeny aktywności samorządów terytorialnych - nie powstał żaden projekt realizowany na szczeblu krajowym.
- Zauważalnej, jak się wydaje, pozytywnej zmianie uległa struktura przedmiotowa przedsięwzięć PPP – zmalała liczba projektów sportowo-rekreacyjnych, wzrosła – projektów energetycznych i edukacyjnych.
- Dane dotyczące działania rynku PPP - mierzone liczbą ogłoszeń o poszukiwaniu partnera prywatnego oraz liczbą umów – nie pozwalają na optymistyczną konstatację o istotnym wzroście popularności i skuteczności stosowania PPP; świadczą raczej o sukcesywnej kontynuacji powolnego trendu wzrostu wykorzystywania tej formuły oraz umiejętności w tym przedmiocie.
- **Niezwykle ważnym i pozytywnym wydaje się być przyjazny stosunek NIK do kwestii rozwoju PPP – protokół, wystąpienia pokontrolne i aktywna promocja wniosków . Ich znaczenie dla rozwoju PPP powinno być statystycznie zauważalne w 2014 r.**
- Głównymi czynnikami, które mogą doprowadzić do zwiększenia stosowania formuły PPP są zmiany prawno-instytucjonalne(procedury, poręczenia, certyfikacja korzystności wyboru formuły PPP)

Dziękuję za uwagę

Tomasz Jagusztyn-Krynicki, Knowledge & Strategy Manager

Centrum Partnerstwa Publiczno-Prywatnego jest niezależną instytucją obywatelską, która stawia sobie za cel zaspokajanie ważnych potrzeb publicznych poprzez znaczące przyspieszenie inwestycji prywatnych w tej części na które państwo nie ma pieniędzy. Fundację Centrum PPP powołano aktem notarialnym 10 lipca 2008 roku w Warszawie.

Założycielami Centrum PPP są: banki, kancelarie prawne, firmy doradcze, przedsiębiorstwa, regionalne agencje rozwoju, fundacje, związki, izby i stowarzyszenia gospodarcze - łącznie 41 podmiotów prywatnych i publicznych.

Są one zainteresowane przełamywaniem marazmu, jaki panuje w Polsce w zakresie przygotowania inwestycji publiczno-prywatnych w przedmiocie świadczenia usług publicznych. Obok założycieli współpracują z nami inne podmioty zainteresowane partnerstwem publiczno-prywatnym w Polsce.

Centrum PPP współpracuje z ministerstwem finansów, gospodarki, rozwoju regionalnego i infrastruktury, jak również JST.

Jednym z postulatów jest podpisanie umowy z rządem na realizację zadań publicznych wynikających z upowszechnienia PPP w Polsce.

e-mail: tomasz.krynicki@centrum-ppp.pl
mobile: +48 502 44 59 59